

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2014r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

**Przewodniczący: SSR Karolina Kosikowska- Kosmala**

**Protokolant: sekr. sąd. Joanna Mann**

Po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2014r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa małoletniej A. B. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową J. B. (1)

przeciwko E. B. (1)

o alimenty

I. zasądza alimenty od pozwanej E. B. (1) na rzecz małoletniej powódki A. B. w kwocie po 200zł (dwieście złotych) miesięcznie, poczynając od dnia 10 października 2012r., płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, do rąk J. B. (1) - jako ustawowej przedstawicielki małoletniej powódki;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. nakazuje pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa (kasa tutejszego Sądu) kwotę 120zł tytułem opłaty sądowej, od uiszczenia której małoletnia powódka była zwolniona;

IV. zasądza od pozwanej E. B. (1) na rzecz powódki J. B. (1) kwotę 200zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

V. wyrokowi w pkt. I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Na oryginale właściwy podpis.

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 października 2012 r. powódka A. B. reprezentowana przez swoją matkę J. B. (1) wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej E. B. (1) alimentów w kwocie po 700 zł miesięcznie płatnych do 10-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w płatności którejkolwiek z rat. W uzasadnieniu swego żądania powódka podniosła, że wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 25 września 2006 r., sygn. akt XIII RC 1888/05 jej ojciec M. B. (1), będący synem pozwanej J. B. (1) został zobowiązany do ponoszenia kosztów utrzymania małoletniej córki A. B. w kwocie po 500 zł miesięcznie. Z kolei ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym dla Wrocławia-Krzyków w dniu 14 stycznia 2010 r. M. B. (1) zobowiązał się do ponoszenia alimentów w kwocie po 700 zł miesięcznie, począwszy od dnia 1 lutego 2012 r. Pomimo nałożonego obowiązku alimentacyjnego M. B. (1) uchylał się od ponoszenia świadczeń alimentacyjnych na córkę, często płacił nieregularnie i w niepełnej wysokości, zaś od ponad roku całkowicie zaprzestał łożenia alimentów na małoletnią. Przeprowadzona egzekucja komornicza okazała się bezskuteczna. Zdaniem matki małoletniej powódki M. B. (1) świadomie i celowo uchyla się od łożenia alimentów na dziecko. Pozwana J. B. (1) ma wiedzę na temat aktualnej sytuacji majątkowej swojego syna oraz jego zachowania względem córki, jednak nie wpływa na niego w żaden sposób. J. B. (1) podkreśliła, że pozwana ma bardzo

dobrą sytuację majątkową, nadto uzyskuje wysokie świadczenia rentowe w związku z powyższym stać ją na ponoszenie kosztów utrzymania swojej wnuczki.

W odpowiedzi na pozew z dnia 28 lutego 2013 r. pozwana E. B. (1) wniosła o oddalenie powództwa w całości wskazując, że nie jest prawdą, aby ojciec małoletniej M. B. (1) świadomie i celowo uchylał się od łożenia alimentów na dziecko. Pozwana podkreśliła, że jej syn M. B. (1) jest osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku. Od 2011 r. bezskutecznie poszukuje pracy, a ma na utrzymaniu żonę i kilkuletnie dziecko. Sytuacja finansowa i życiowa M. B. (1) nie pozwala mu łożyć na utrzymanie małoletniej powódki. Pozwana wspomaga syna i jego rodzinę finansowo. Obciążenie jej obowiązkiem alimentacyjnym na rzecz wnuczki w kwocie 700 zł pociągnęłoby za sobą ogromny spadek (...), M. B. (1), K. B. (1) oraz małoletniej L. B. prowadzący do niedostatku. Pozwana podkreśliła, że żądanie od niej alimentów uznać należy za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, ponieważ matkę małoletniej powódki stać na utrzymanie siebie i dziecka.

***Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:***

Małoletnia A. B. urodziła się dnia 15 czerwca 1998 r. we W.. Jest dzieckiem J. B. (1) i M. B. (1).

- okoliczność niesporna;

Wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 25 września 2006 r., wydanym w sprawie o sygn. akt XIII RC 1888/05 małżeństwo J. B. (1) i M. B. (1) zostało rozwiązane przez rozwód. Władza rodzicielska nad małoletnią została powierzona matce J. B. (1). M. B. (1) został zobowiązany do łożenia alimentów na córkę w kwocie po 500 zł miesięcznie płatnych z góry do 10-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w ich płatności.

Ugodą zawartą w dniu 14 stycznia 2010 r. przed Sądem Rejonowym dla Wrocławia - Krzyków w sprawie o sygn. akt III RC 871/09 M. B. (1) zobowiązał się do łożenia alimentów na małoletnią A. w kwocie po 700 zł miesięcznie, począwszy od dnia 1 lutego 2012 r., płatnych z góry do 10-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych.

Ostatniej wpłaty za pośrednictwem kancelarii komorniczej M. B. (1) dokonał w dniu 9 lutego 2010 r. Od tego dnia egzekucja z majątku ojca małoletniej była bezskuteczna. Zaległość egzekucyjna z tytułu alimentów wynosi przeszło 12.500 zł.

***dowód:*** - przesłuchanie matki małoletniej powódki J. B. – ***protokół rozprawy z dnia 19.10.2013 r. – 00:30:40 – 00:33:00;***

- odpis wyroku rozwodowego SO we Wrocławiu z dnia 25.09.2006 r. – ***k. 6;***

- akta III RC 871/09;

- zaświadczenie o stanie egzekucji komorniczej z dnia 12.12.2012 r. – ***k. 21;***

- informacja o stanie zaległości w sprawie egzekucyjnej – ***k. 215;***

Małoletnia A. B. ma 15 lat. Miesięczne wydatki przeznaczane przez J. B. (1) na utrzymanie małoletniej wynoszą około 1.500 zł. Na powyższą kwotę składa się koszt zakupu żywienia dla małoletniej, odzieży używanej, kosmetyków i środków czystości, koszt wyjazdów szkolnych, a także koszt zakupu karty doładowującej telefon komórkowy.

Małoletnia uczęszcza do gimnazjum. Koszt zakupu podręczników oraz wyprawki szkolnej w 2013 r. wyniósł J. B. (1) około 500 zł. (małoletnia część podręczników otrzymała od swojej starszej o rok koleżanki ze szkoły).

Małoletnia zaprzestała uczęszczania na prywatne zajęcia z języka angielskiego oraz tańca, nie chodzi również na basen ponieważ J. B. (1) nie było stać na opłacanie zajęć dodatkowych dla córki. Od 2012 r. małoletnia nie wyjeżdża na wakacje.

Małoletnia wraz z matką mieszka w wynajmowanym mieszkaniu we W.. Koszt wynajmu mieszkania to kwota rzędu 1300 zł, którą w całości pokrywają rodzice J. B. (1).

**dowód:** - przesłuchanie matki małoletniej powódki J. B. – **protokół rozprawy z dnia 19.10.2013 r. – 00:30:40 – 00:49;**

- zeznania świadka D. S. – **k. 163-164;**

- zeznania świadka D. B. – **k. 164;**

Matka małoletniej z zawodu jest kosmetykiem. Prowadzi własny salon kosmetyczny. Pracuje przez 6 dni w tygodniu po około 8 godzin dziennie. Z tytułu prowadzonej działalności uzyskuje dochód w kwocie około 1.200 zł miesięcznie. Na utrzymanie siebie i córki oraz opłacenie mieszkania J. B. (1) potrzebuje średnio 3.000 zł miesięcznie.

J. B. (1) korzysta z pomocy finansowej swojej matki D. K. (1) oraz ojca L. M. (1). Dziadkowie macierzyści małoletniej opłacają czynsz za mieszkanie, w którym zamieszkuje ich wnuczka, kupują wyposażenie higieniczne do mieszkania, proszki i płyny do płukania. Dla małoletniej kupowane są środki czystości, kosmetyki, ubrania (bielizna, spodnie, buty). W 2013 r. dziadek małoletniej zakupił dla niej komputer. W 2012 r. dziadkowie macierzyści dołożyli się także do wyprawki szkolnej A. B.. Babka małoletniej mieszka w Niemczech. W trakcie swoich wizyt u córki przywozi dla małoletniej jedzenie, słodycze, drobne prezenty oraz przekazuje jej niewielkie kwoty tytułem kieszonkowego (100-150 zł).

**dowód:** - przesłuchanie matki małoletniej powódki J. B. – **k. protokół rozprawy z dnia 19.10.2013 r. – 00:30:40 – 00:33:00;**

- zeznania świadka D. K. – **protokół rozprawy z dnia 27.08.2013 r. – 00:21:00 – 00:36:00;**

- zeznania świadka L. M. – **protokół rozprawy z dnia 27.08.2013 r. – 00:44:00 - 00:50:00;**

Ojciec małoletniej M. B. (1) ma 39 lat i średnie wykształcenie. W okresie od 1.07.2010 r. do dnia 1.07.2011 r. M. B. (1) był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w sklepie (...) for (...) Sp. z o.o. we W. za wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 1386 zł brutto. Wcześniej pracował w sklepie (...) za wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie około 3.000 zł miesięcznie. Od lipca 2011 r. M. B. (1) nie jest nigdzie zatrudniony. Nie jest zarejestrowany w PUP jako osoba bezrobotna.

W okresie od września 2011 r. do grudnia 2012 r. M. B. (1) był Dyrektorem ds. Marketingu w I Towarzystwie Sportowym (...) z siedzibą we W.. Od dnia 23.01.2013r. do września 2013 r. pełnił funkcję Prezesa I TS Ś.. Pełniona funkcja miała społeczny charakter i M. B. (1) nie uzyskiwał z tego tytułu wynagrodzenia.

Ojciec małoletniej nie ma żadnego majątku. Wspólnie z rodziną zajmuje lokal mieszkalny należący do jego matki E. B. (1). Pozostaje na utrzymaniu żony i matki. Rodzina M. B. (1) korzysta z pomocy finansowej oraz rzeczowej P. P. (1), pełniącego funkcję dyrektora sportowego w I Towarzystwie Sportowym (...). P. P. (1) użycza M. B. (1) swój samochód osobowy marki V. (...). P. P. (1) ponosi również wszelkie koszty związane z eksploatacją pojazdu przez M. B. (1), w tym dokonuje zakupu benzyny. Żona M. B. (1) kilkakrotnie korzystała z samochodu osobowego marki F. (...) użyczonego jej przez syna P. M. P. będącego prezesem spółki Ś.. P. P. (1) wynajmuje żonie M. B. (1) lokal użytkowy, w którym K. B. (1) prowadzi działalność przedszkolną. Z tytułu wynajmu lokalu K. B. (1) nie ponosi na obecną chwilę świadczeń czynszowych.

M. B. (1) ma na utrzymaniu córkę z drugiego małżeństwa. Z córką z pierwszego małżeństwa kontaktuje się co drugi weekend. Kontakty odbywają się w miejscu zamieszkania ojca małoletniej lub mają charakter telefoniczny.

**dowód:** - częściowo przesłuchanie pozwanej E. B. – **protokół rozprawy z dnia 10.02.2014 r. – 00:01:40 – 00:30:00;**

- częściowo zeznania świadka M. B. – **protokół rozprawy z dnia 27.08.2013 r. – 00:53:40 – 01:20:00;**

- zeznania świadka K. B. – **k. 162v, protokół rozprawy z dnia 19.11.2013 r. – 00:07:10 – 00:30:00;**

- częściowo zeznania świadka P. P. – **k. 163;**

- przesłuchanie matki małoletniej powódki J. B. – **k. protokół rozprawy z dnia 19.10.2013 r. – 00:30:40 – 00:33:00;**

- zaświadczenie z dnia 18.03.2013 r. – **k. 80;**

- deklaracja PIT za 2011 r. i 2012 r. – **k. 82-89;**

K. B. (1) jest żoną M. B. (1). Do marca 2013 r. była zatrudniona na umowę o pracę na czas nieokreślony w firmie (...) z siedzibą we W. za wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 1.600 zł brutto. Od sierpnia 2013 r. K. B. (1) rozpoczęła własną działalność gospodarczą polegającą na prowadzeniu prywatnego przedszkola dla dzieci. Z tytułu prowadzonej działalności osiąga przychód w kwocie 3.800 zł – 4.000 zł miesięcznie. Obecnie prowadzona działalność przynosi straty. W zależności od miesiąca K. B. (1) dokłada się do utrzymania mieszkania w S. przekazując E. B. (1) kwotę po 100-200 zł.

W 2013 r. K. B. (1) oraz M. B. (1) zawarli przed notariuszem umowę o ustanowieniu rozdzielności majątkowej.

**dowód:** - częściowo przesłuchanie pozwanej E. B. – **protokół rozprawy z dnia 10.02.2014 r. – 00:01:40 – 00:30:00;**

- częściowo przesłuchanie świadka M. B. – **protokół rozprawy z dnia 27.08.2013 r. – 00:53:40 – 01:20:00;**

- zeznania świadka K. B. – **k. 162v, protokół rozprawy z dnia 19.10.2013 r. – 00:07:10 – 00:30:00;**

- przesłuchanie matki małoletniej powódki J. B. – **k. protokół rozprawy z dnia 19.10.2013 r. – 00:30:40 – 00:33:00;**

- aneks do umowy o pracę z dnia 31.12.2010 r. – **k. 71;**

- wypowiedzenie umowy o pracę z dnia 26.05.2011 r. – **k. 72;**

- zaświadczenie z dnia 7.02.2013 r. – **k. 67;**

E. B. (1) jest babką małoletniej. Zamieszkuje wspólnie z synem M. B. (1), jego żoną K. B. (1) oraz ich kilkuletnią córką w mieszkaniu położonym w S. o powierzchni 53 m<sup>2</sup>. E. B. (1) jest jedyną właścicielką mieszkania w S., które nabyła w 2013 r. za kwotę 280.000 zł. Przed 2013 r. mieszkała w lokalu przy ulicy (...) we W., które sprzedała za kwotę 330.000 zł. Nadwyżka pozostała ze sprzedaży została przekazana na wykończenie mieszkania w S..

Na opłaty mieszkaniowe ponoszone przez E. B. (1) składa się czynsz w kwocie 400 zł oraz opłata za energię elektryczną w kwocie około 100 zł miesięcznie. E. B. (1) opłaca również abonament za telefon w kwocie 39 zł miesięcznie. Koszty mieszkaniowe w całości obciążają E. B. (1).

E. B. (1) nie pracuje. Uzyskuje świadczenia emerytalne w kwocie około 1560 zł miesięcznie. Spłaca raty kredytu mieszkaniowego w kwocie 503 zł miesięcznie.

W okresie od 1 czerwca 2012 r. do 24 czerwca 2013 r. E. B. (1) dysponowała ujemnym saldem na rachunku bankowym prowadzonym w Banku (...).

**dowód:** - częściowo przesłuchanie pozwanej E. B. – **protokół rozprawy z dnia 10.02.2014 r. – 00:01:40 – 00:30:00;**

- częściowo przesłuchanie świadka M. B. – **protokół rozprawy z dnia 27.08.2013 r. – 00:53:40 – 01:20:00;**

- częściowo zeznania świadka K. B. – **k. 162v, protokół rozprawy z dnia 19.10.2013 r. – 00:12:00 – 00:15:00, 00:27:00 – 00:30:00;**

- przesłuchanie matki małoletniej powódki J. B. – **protokół rozprawy z dnia 19.10.2013 r. – 00:30:40 – 00:33:00;**

- częściowo zeznania świadka J. B. – **protokół rozprawy z dnia 27.08.2013 r. – 00:06:00 – 00:13:00;**

- dowód wpłaty za energię elektryczną – XI – XII 2012 r. – **k. 106;**

- potwierdzenia wpłat rat kredytu z dnia 1.02.2013 r. – **k. 108;**

- zaświadczenie z ZUS – **k. 68-69, 112;**

- deklaracja PIT za 2011 r. i 2012 r. – **k. 169-176;**

- historia rachunku bankowego za okres od dnia 1.06.2012 r. -24.06.2013 r. –**k. 198-204;**

#### **Sąd zważył, co następuje:**

Żądanie małoletniej powódki zasługiwało na częściowe uwzględnienie, tj. co do kwoty 200 zł. W pozostałym zakresie powództwo jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu.

Motywuując przedmiotowe rozstrzygnięcie w pierwszej kolejności wskazać należy, iż materialnoprawną podstawę żądania powódki stanowił przepis art. 132 krio, zgodnie z którym obowiązek alimentacyjny zobowiązanego do alimentacji w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami.

Oceniając zasadność żądania powódki Sąd badał, czy uzyskanie alimentów od ojca małoletniej, a więc od osoby bezpośrednio zobowiązanej do łżenia na jej utrzymanie było niemożliwe lub nadmiernie utrudnione. Z zeznań J. B. (1) oraz M. B. (1) wynikało, że od 2011 r. ojciec małoletniej zaprzestał łżenia alimentów na córkę i do dnia dzisiejszego nie podjął zatrudnienia, z tytułu którego uzyskiwałby jakikolwiek dochód mogący stanowić podstawę dla zabezpieczenia sytuacji bytowej jego starszej córki. Powyższe znalazło potwierdzenie w zaświadczeniu wystawionym przez komornika sądowego działającego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Krzyków z dnia 12 grudnia 2012 r. Zgodnie z przedmiotowym dokumentem ostatniej wpłaty za pośrednictwem kancelarii komorniczej M. B. (1) dokonał w dniu 9 lutego 2010 r. Od tego dnia egzekucja z majątku ojca małoletniej powódki była bezskuteczna. Na dzień wyrokowania M. B. (1) zalegał z płatnościami alimentacyjnymi w łącznej kwocie 12.500 zł.

Jeżeli jedno z rodziców jest całkowicie niezdolne do wykonywania ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego - obowiązek ponoszenia w całości ciężarów związanych z utrzymaniem i wychowaniem wspólnych dzieci - spoczywa w zasadzie na pozostałym rodzicu. Dopiero gdy zostanie ustalone, że drugi z rodziców, mimo odpowiedniej staranności i wykorzystania wszystkich możliwości zarobkowych, nie jest w stanie w całości lub części sprostać swoim obowiązkom

względem dziecka i z tego powodu dzieci mogłyby znaleźć się w niedostatku – aktualizuje się subsydiarny obowiązek dalszych krewnych, a w szczególności dziadków dziecka. Ustawodawca nie zdefiniował pojęcia niedostatku. Uczynił to natomiast Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu izby cywilnej i administracyjnej w sprawie wytycznych w zakresie wykładni prawa i praktyki sądowej w sprawach o alimenty z dnia 16 grudnia 1987 r., sygn. akt III CZP 91/86, OSNC 1988/4/42. W pkt III cyt. uchwały wyjaśnione zostało, że za znajdujące się w niedostatku należy uważać osoby, które nie mogą własnymi siłami zaspokoić usprawiedliwionych potrzeb, nie posiadają własnych środków w postaci wynagrodzenia za pracę, emerytury czy renty ani też dochodów z własnego majątku.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd dokonał analizy sytuacji materialnej małoletniej powódki opierając się przede wszystkim na informacjach uzyskanych w toku przesłuchania J. B. (1), D. K. (1), L. M. (1) oraz D. S. (2) w zakresie, w jakim zeznania w/w osób dotyczyły obecnych uzasadnionych potrzeb powódki, kosztów utrzymania ponoszonych przez matkę małoletniej, jej sytuacji zawodowej, aktualnych możliwości zarobkowych oraz ponoszonych wydatków.

W ocenie Sądu szacunkowa minimalna wysokość miesięcznych wydatków J. B. (1) przeznaczanych na utrzymanie małoletniej A. B. przy uwzględnieniu jej obecnej sytuacji materialnej, dotychczasowego poziomu życia, wieku córki, a także uzasadnionych potrzeb dziecka motywowanych wiekiem i stanem zdrowia pokrywa się ze wskazywaną przez J. B. (1) kwotą 1.500 zł miesięcznie. Sąd ustalił powyższe biorąc pod uwagę średniomiesięczne koszty, które muszą być przeznaczane na wyżywienie dziecka w wieku powódki (ok. 300-350 zł) oraz podstawowe wydatki na szkołę (ok. 500 zł rocznie – tj. około 41 zł miesięcznie tytułem zakupu wyprawki oraz podręczników), obciążające powódkę wydatki mieszkaniowe (650 zł tytułem 1/2 czynszu + 50 zł opłata za Internet), wydatki związane z zakupem odzieży oraz butów (ok. 200 zł), kosmetyków i środków czystości (ok. 150 zł), wydatki na telefon (ok. 40 zł). Sąd w całości podzielił zeznania J. B. (1) odnośnie poszczególnych kwot albowiem matka małoletniej w żaden sposób nie starała się zawyżać ponoszonych kosztów, jej zeznania miały rzeczowy i spójny charakter, zaś przedstawione rozliczenie odpowiadało zasadom doświadczenia życiowego. Co więcej Sąd zwrócił uwagę, że niejednokrotnie kwoty wydatków podawane przez J. B. (1) nie oddawały w pełni potrzeb dziecka w wieku powódki. Przede wszystkim należało pamiętać, że nie wszystkie potrzeby małoletniej są obecnie zaspokajane. A. B. nie może korzystać z dodatkowych zajęć edukacyjnych, językowych oraz sportowych albowiem J. B. (1) nie stać na ich opłacanie. Z tego samego powodu małoletnia od 2012 r. nie wyjeżdża na zorganizowane wakacje oraz ferie zimowe, zaś w szkole korzysta z używanych podręczników, bowiem tylko dzięki temu zmniejsza się koszt ich zakupu. Nie powinno przy tym budzić wątpliwości, że przedstawicielka ustawowa małoletniej pracując w salonie kosmetycznym przez sześć dni w tygodniu / osiem godzin dziennie - w przeciwieństwie do M. B. (1) - dokłada wymaganej staranności i wykorzystuje w pełni swoje możliwości zarobkowe, aby utrzymać małoletnią. Już w tym miejscu należy również wyraźnie zaznaczyć, że wbrew argumentom podnoszonym przez stronę pozwaną, aktualna sytuacja materialna małoletniej A. B. nie może podlegać zawyżeniu przez wzgląd na to, że od wielu lat powódka może liczyć na istotną pomoc finansową i rzeczową ze strony swoich dziadków macierzystych. W ślad za cytowaną wcześniej uchwałą SN z dnia 16 grudnia 1987 r. wypada zaakcentować, że do środków własnych osoby uprawnionej do alimentacji wpływających na ocenę stanu niedostatku dziecka nie można zaliczyć tych środków, które zostały uprawnionemu dostarczone przez inne osoby bez obowiązku prawnego czy w wykonaniu obowiązku alimentacyjnego, lecz poza jego obowiązkowym zakresem.

Wskazana okoliczność potwierdza jedynie, że skoro pomimo uzyskiwanego wsparcia finansowego od D. K. (1) oraz L. M. (1) potrzeby bytowe małoletniej są zaspokajane wyłącznie w podstawowym zakresie - bez tej doraźnej pomocy materialnej ze strony dziadków - małoletnia A. B. znajdowałaby się w niedostatku. W sytuacji, gdy szacunkowy i co należy w tym miejscu wyraźnie podkreślić - minimalny - miesięczny koszt utrzymania powódki wynosi około 1.500 zł nie może budzić wątpliwości, że przedstawicielka ustawowa małoletniej, bez pomocy swoich rodziców, nie byłaby w stanie z uzyskiwanych dochodów w kwocie 1.200 zł zapewnić córce chociażby minimum egzystencji na odpowiednim poziomie, skoro z powyższej kwoty musiałaby utrzymać nie tylko małoletnią, ale także siebie. Równocześnie wbrew temu co starała się wykazać pozwana w licznych pismach procesowych oraz na rozprawie nie może być tak, że powołanie się na zasady współżycia społecznego będzie uzasadniać przerzucenie całkowitego ciężaru

utrzymania małoletniej A. B. na matkę dziecka oraz dziadków macierzystych powódki w sytuacji, gdy po stronie osób zobowiązanych do alimentacji w dalszej kolejności – znajduje się jeszcze jedna osoba.

W tym stanie rzeczy Sąd nie miał wątpliwości, że również po stronie E. B. (1), zaktualizował się obowiązek alimentacyjny na rzecz wnuczki, co w konsekwencji prowadziło do uwzględnienia zgłoszonego powództwa co do zasady. Równocześnie jednak Sąd uznał, że żądana od pozwanej kwota alimentów sięgająca 700 zł miesięcznie jest w świetle okoliczności niniejszej sprawy nazbyt wygórowana. Sąd przyjął wprawdzie, że na dzień podejmowania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie alimenty w kwocie 700 zł ustalone ugodą zawartą w sprawie III RC 871/09 w dalszym ciągu odpowiadają usprawiedliwionym potrzebom małoletniej A. B., pamiętać jednak należało, iż zgodnie z art. 135 § 1 kro wysokość świadczenia alimentacyjnego stanowi wypadkową potrzeb uprawnionego oraz sytuacji zarobkowej i majątkowej osoby zobowiązanej do alimentacji. Co przy tym istotne, zobowiązany w dalszej kolejności odpowiada za własne zobowiązanie, a nie za dług osoby, która go wyprzedza w kolejności. Odpowiedzialność w granicach własnego zobowiązania ma ten skutek, że przesłanki i zakres świadczeń winny podlegać ocenie z uwzględnieniem sytuacji majątkowej zobowiązanego w dalszej kolejności. W niniejszej sprawie niewłaściwe byłoby zatem proste przeniesienie ustalonej ugodą kwoty alimentów obciążających ojca małoletniej powódki, a wynoszących po 700 zł miesięcznie, na babkę ojczyzną A. B.. Chociaż zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletniej pozostaje niezmienny, to inne są możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanej, którą to okoliczność Sąd miał obowiązek uwzględnić w procesie ustalania ostatecznej kwoty alimentów należnej od babki dziecka.

Przechodząc do szczegółowej analizy zarobkowych możliwości pozwanej Sąd wziął pod uwagę, że od początku niniejszego procesu E. B. (1) starała się przedstawić swoją sytuację majątkową w jak najmniej korzystnym świetle utrzymując, iż żyje na granicy ubóstwa, a co za tym idzie nie jest w stanie łożyć na wnuczkę żadnych pieniędzy. Zasadniczym argumentem, na który powoływała się pozwana było to, że jej syn nie pracuje, synowa dopiero rozpoczęła działalność gospodarczą, która nie przynosi właściwie żadnych dochodów, zaś ona sama musi utrzymać czteroosobową rodzinę z emerytury w kwocie 1.560 zł miesięcznie. Mając zatem na uwadze, że pośredni wpływ na sytuację majątkową pozwanej ma stan majątkowy jej syna oraz synowej, obowiązek zbadania realnie uzyskiwanych dochodów oraz możliwości zarobkowych osoby zobowiązanej do alimentacji w dalszej kolejności, nie mógł zostać ograniczony wyłącznie do ustaleń odnośnie wysokości emerytury uzyskiwanej przez E. B. (1) oraz wysokości ponoszonych przez nią kosztów mieszkaniowych, ale rozciągał się także na pozostałe osoby, z którymi pozwana prowadzi wspólne gospodarstwo domowe i które pozostają na jej utrzymaniu, a więc M. B. (1) oraz K. B. (1).

I tak analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wykazała niezbicie, iż zeznania pozwanej odnośnie rzeczywistej sytuacji finansowej jej rodziny były w wielu miejscach niespójne, a przy tym urągały podstawowym zasadom logiki i doświadczenia życiowego. W pierwszej kolejności wymaga podkreślenia, iż Sąd nie dał wiary zapewnieniom E. B. (1), jakoby to wyłącznie na niej spoczywał ciężar utrzymania czteroosobowej rodziny, zaś jedynym źródłem dochodu, z którego miała rzekomo utrzymywać się E. B. (1), M. B. (1), K. B. (1) oraz ich kilkuletnia córka była emerytura pozwanej. Prosta operacja matematyczna nie pozostawia złudzeń, że po opłaceniu podstawowych kosztów mieszkaniowych (około 539 zł) oraz raty kredytu obciążającego pozwaną (503 zł) - na utrzymanie czteroosobowej rodziny pozostawałaby jej kwota 500 zł. Co warto podkreślić, jest to suma, która musiałaby wystarczyć E. B. (1) oraz pozostałym domownikom przez cały miesiąc kalendarzowy. Nawet przy założeniu, że K. B. (1) dokładałaby się pozwanej do czynszu w kwocie około 100-200 zł (co jak sama przyznała następuje jednak nieregularnie), to na utrzymanie jednej osoby w rodzinie przypadłaby wówczas kwota 175 zł miesięcznie, zaś w tych miesiącach, w których K. B. (1) nie przekazuje pozwanej żadnych pieniędzy – kwota 125 zł miesięcznie. Nie wymaga szerszego uzasadnienia konstatacja, że powyższe wyliczenie przy uwzględnieniu zakresu podstawowych wydatków, jakie musi przeznaczać na swoje utrzymanie każda dorosła osoba - jest nie tylko nieprawdopodobne, co wręcz absurdalne. Sąd miał oczywiście na względzie, że zdaniem świadka M. B. (1), z kwoty 100-200 zł miesięcznie jest on w stanie nie tylko zakupić wyżywienie na własne potrzeby, partycypować w kosztach utrzymania lokalu, w którym zamieszkuje z żoną i dzieckiem, ale także nabyć dla siebie odzież oraz kosmetyki, tym niemniej Sąd był władny ocenić wskazane twierdzenie wyłącznie w kategoriach podjętej przez świadka nieudanej próby uprawdopodobnienia wersji podawanej przez pozwaną. Nadto, abstrahując od wartości dowodowej takiego stwierdzenia uznać należało, że albo E. B. (1), M. B.

(1) oraz K. B. (1) nie zdają sobie sprawy ile w obecnych czasach wynosi rzeczywisty miesięczny koszt utrzymania trzech dorosłych osób oraz kilkulatniego dziecka albo też świadomie podają nieprawdziwe informacje odnośnie realnych dochodów uzyskiwanych przez poszczególnych członków ich rodziny. Za tym ostatnim stanowiskiem przemawiała przede wszystkim postawa pozwanej oraz świadków w trakcie niniejszego procesu. Nie sposób potraktować poważnie twierdzeń osób, które utrzymują, że wszystko co posiadają zawdzięczają spontanicznej pomocy innych, całkowicie obcych sobie ludzi, którym nie przeszkadza przyjęty przez M. B. (1) styl życia i brak zaangażowania w poprawienie swojej sytuacji materialno-bytowej.

Powyższa konstatacja odnosi się w równym stopniu do E. B. (1), której taka sytuacja zdaje się w ogóle nie przeszkadzać. Poza ogólnikowym stwierdzeniem, że „syn szuka pracy” oraz że „jej sytuacja finansowa jest tragiczna” z zeznań pozwanej nie wynikało wcale, aby podjęła jakiegokolwiek kroki w celu zmiany opisywanego przez nią stanu rzeczy. Wręcz przeciwnie, pytana o sytuację materialną M. B. (1) oraz jego żony, E. B. (1) zasłaniała się niepamięcią, nie potrafiła wskazać jakie dochody przynosi działalność synowej, nie wiedziała czy syn jest zarejestrowany w UP, ale równocześnie zastrzegła, że nigdy się tym nie interesowała i nie prosiła syna o pieniądze. Taka postawa E. B. (1) może dziwić, skoro według pozwanej to właśnie na niej spoczywa obowiązek utrzymania całej rodziny i to za niecałe 500 zł miesięcznie. Z drugiej strony pozwana nie miała żadnych problemów, aby zakwestionować zakres uzasadnionych potrzeb małoletniej powódki oraz występowanie po stronie wnuczki stanu niedostatku. Co znamienne pozwana odwołała się w tym zakresie do zadbanego wyglądu A. B., który miał rzekomo świadczyć o „stanie dobrobytu” dziecka. E. B. (1) zdaje się zapominać, że o stanie niedostatku nie może decydować wygląd zewnętrzny, w przeciwnym razie, zarówno pozwana, jak i poszczególni członkowie jej rodziny musieliby zostać uznani za osoby bardzo dobrze sytuowane. Co więcej, jeżeli matka małoletniej podejmuje starania, aby jej córka w jak najmniejszym stopniu odczuła trudną sytuację materialną w jakiej znajduje się jej rodzina, a przy tym wspomagana jest przez dziadków dziecka, dzięki którym powódka ma możliwość posiadania własnych kosmetyków oraz młodzieżowych ubrań, to nie sposób wskazanej okoliczności potraktować inaczej, jak tylko w kategoriach należytej realizacji obowiązków rodzicielskich i nieprzerzucania własnych problemów finansowych na barki nastoletniej córki.

Niezależnie od powyższego Sąd zwrócił uwagę, że pozwana przez cały proces była nastawiona głównie na obronę swojego syna oraz usprawiedliwienie postawy, którą M. B. (1) prezentuje od przeszło 2,5 roku, zaś jedynym argumentem, którym posługiwała się E. B. (1) kwestionując zasadność swojego obowiązku alimentacyjnego względem wnuczki była konieczność udzielenia pomocy finansowej synowi i jego rodzinie. Tymczasem pamiętać należy, że syn pozwanej jest osobą młodą, zdrową, posiadającą konkretne doświadczenie zawodowe. Mimo to od ponad 2,5 roku nie podejmuje zatrudnienia, zaś gdy pojawia się możliwość zdobycia pracy nie decyduje się na nią z uwagi na nieodpowiednie warunki (vide: przesłuchanie K. B. (1)). M. B. (1) pozostaje na utrzymaniu swojej matki, co jednak nie przeszkadzało mu do tej pory poświęcać wolnego czasu na pełnienie funkcji Dyrektora ds. Marketingu w I Towarzystwie Sportowym (...), a następnie funkcji Prezesa tegoż stowarzyszenia. Jest jednak rzeczą zastanawiającą, dlaczego osoba, którą dotyka tak ciężka sytuacja materialno-bytowa, że zmuszona jest korzystać z pomocy innych osób - poświęca swój wolny czas na pełnienie funkcji społecznych, nie zaś na poszukiwanie zatrudnienia przynoszącego jakikolwiek, chociażby minimalny dochód. Sąd miał oczywiście na względzie, że zdaniem pozwanej jej syn aktywnie poszukuje pracy, jednak powyższe stwierdzenie – w świetle okoliczności ujawnionych w toku niniejszego postępowania - uznać należało za całkowicie bezpodstawne. M. B. (1) przyznał w swoich zeznaniach, że miesięcznie wysyła jedno bądź dwa CV do potencjalnych pracodawców. Wydaje się jednak, że skoro od 2,5 roku wskazana aktywność M. B. (1) w poszukiwaniu zatrudnienia nie przyniosła oczekiwanych rezultatów, to niezbędne staje się zintensyfikowanie podejmowanych wysiłków, czego syn pozwanej nie robi, za wyraźnym przyzwoleniem E. B. (1). Liczne problemy finansowe, na które powoływał się M. B. (1) również wzbudziły uzasadnione wątpliwości Sądu odnośnie ich prawdziwości, skoro syn pozwanej nie pamiętał nawet globalnej kwoty swojego zadłużenia, a także nie potrafił precyzyjnie wskazać ilości pieniędzy wydawanych miesięcznie na utrzymanie siebie i rodziny. Jest właściwie nieprawdopodobne, aby osoba, której nie stać na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, nie dysponowała konkretną wiedzą w tym zakresie. Niezależnie od powyższego zauważyć należy, iż podnoszony przez pozwaną argument o konieczności zapewnienia wsparcia finansowego dla syna i synowej jawi się jako całkowicie chybiony w sytuacji, gdy wedle twierdzeń M. B. (1) oraz K. B. (1) zyskują oni doraźną pomoc rzeczową i majątkową ze strony



innych osób. Sąd zwraca uwagę, że świadek P. P. (1) będący dyrektorem sportowym w I Towarzystwie Sportowym (...) całkowicie bezinteresownie używa M. B. (1) swój samochód osobowy marki V. (...), a także ponosi wszelkie koszty związane z eksploatacją pojazdu przez syna pozwanej, w tym dokonuje zakupu benzyny do przedmiotowego samochodu (vide: przesłuchanie M. B. (1)). Żona M. B. (1) ma z kolei możliwość korzystania z samochodu osobowego marki F. (...) używanego jej nieodpłatnie przez syna P. P. (1), będącego prezesem spółki Ś.. Co więcej P. P. (1) wynajmuje żonie M. B. (1) lokal użytkowy, w którym K. B. (1) prowadzi swoją działalność przedszkolną, zaś z tytułu najmu lokalu oczywiście nie pobiera żadnych należności czynszowych, dzięki czemu zmniejsza się realny koszt prowadzenia tej działalności przez rodzinę E. B. (1). Nie sposób również pominąć milczeniem i tej okoliczności, że rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej przez K. B. (1) niewątpliwie wiązało się z koniecznością wyłożenia środków finansowych na dostosowanie wynajmowanego lokalu do potrzeb prowadzonego przedszkola. Skoro ani K. B. (1) ani jej mąż nie zaciągnęli na ten cel żadnych kredytów gotówkowych ani pożyczek (vide: przesłuchanie K. B. (1)), musieli pozyskać przedmiotowe środki z innych źródeł. E. B. (1) z całą pewnością nie byłoby stać na wyłożenie takich pieniędzy, skoro wedle jej twierdzeń na utrzymanie całej rodziny pozostaje jej kwota 500 zł miesięcznie. W efekcie zasadny wydaje się wniosek, że sytuacja materialna syna pozwanej nie może być uznana za aż tak dramatyczną, jak podaje E. B. (1). Sąd nie miał wątpliwości, że uzyskiwana ze strony znajomych M. B. (1) doraźna pomoc materialna znacząco umniejsza zakres koniecznej pomocy finansowej, jaką realizuje pozwana. Należy również zauważyć, że w przeciwieństwie do M. B. (1) oraz K. B. (1) małoletnia powódka nie może liczyć na całkowicie bezinteresowne wsparcie finansowe i rzeczowe ze strony osób spoza rodziny.

W tym kontekście jako całkowicie nieuzasadniony ocenić należało argument pozwanej odwołujący się do zasad współżycia społecznego, które miałyby przemawiać za odstąpieniem od obciążania E. B. (1) obowiązkiem alimentacyjnym względem małoletniej wnuczki. W sytuacji, gdy okoliczności, na które powoływała się pozwana budziły uzasadnione wątpliwości odnośnie ich prawdziwości, przepis art. 144<sup>1</sup> kro nie mógł znaleźć zastosowania.

Biorąc pod uwagę poczynione wyżej ustalenia Sąd uznał, że miesięczna wysokość alimentów jakie E. B. (1) będzie w stanie łożyć na wnuczkę zamyka się w kwocie 200 zł. Jak to zostało na wstępie wskazane realny dochód pozwanej to kwota rzędu 1560 zł, z której większa część (przeszło 1.000 zł) jest przeznaczana na dokonanie opłat mieszkaniowych oraz spłatę kredytu. Z pozostałej części – wobec nieudowodnienia, aby E. B. (1) uzyskiwała dochody z innych tytułów, kwota 200 zł miesięcznie stanowi maksymalny wydatek na jaki pozwana będzie mogła sobie pozwolić, przy uwzględnieniu jej obecnej sytuacji materialno-bytowej. Sąd miał na względzie, że matka małoletniej powódki starała się wykazać, iż sytuacja materialna pozwanej jest zdecydowanie lepsza niż przedstawiała to E. B. (1) na rozprawie, głównie z uwagi na zamieszkiwanie pozwanej we W. i prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego z J. B. (4). Niemniej jednak poza twierdzeniami J. B. (1) oraz przypuszczeniami wyrażanymi przez D. K. (1), L. M. (1) oraz D. B. (2) w sprawie brak było jakichkolwiek innych przekonujących dowodów, które mogłyby potwierdzić wskazaną okoliczność. Z tej przyczyny Sąd nie znajdował podstaw, dla przyznania powódce większej kwoty alimentów od babki dziecka. Równocześnie jednak nie sposób uznać, aby zasądzona kwota 200 zł zagrażała egzystencji pozwanej. Należy pamiętać, że M. B. (1) aktywnie poszukuje zatrudnienia, zaś jego żona od sierpnia 2013 r. rozpoczęła własną działalność, która już wkrótce ma przynieść konkretne dochody. Ponieważ wszyscy prowadzą wspólne gospodarstwo domowe niewątpliwie poprawie ulegnie także sytuacja majątkowa pozwanej. Nadto skoro w świetle zgromadzonego materiału dowodowego jest wysoce wątpliwe, aby E. B. (1) rzeczywiście utrzymywała dotychczas swojego syna i synową, kwota 200 zł tytułem alimentów na wnuczkę nie powinna stanowić dla niej nadmiernego obciążenia finansowego. W sytuacji, gdy syn pozwanej jako osoba bezpośrednio zobowiązana do alimentacji nie realizuje swojego prawnego obowiązku łożenia na utrzymanie małoletniej córki przepis art. 132 kro nie pozostawia w tym względzie żadnych wątpliwości, iż wskazany obowiązek z mocy prawa przechodzi na dalszych krewnych, w tym na babkę małoletniej powódki.

Ponieważ małoletnia powódka była reprezentowana przez pełnomocnika procesowego Sąd zasądził na jej rzecz zwrot kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 20 zł.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc Sąd z urzędu nadał wyrokowi w pkt I klauzulę natychmiastowej wykonalności.